

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۱۰

شماره: ۱۴۰۴/۰۶/۱۶۲۱۵

پیوست:

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

اداره کل راه و شهرسازی استان چهارمحال و بختیاری

بسمه تعالی

شماره سال، سرمایه گذاری برای تولید

به: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

سازمان نظام کاردانی ساختمان استان

کلیه شهرداریهای محترم شهرهای تابعه استان

موضوع: الزامات اجرایی جهت تحقق سیاستهای شورای ملی سالمندان کشور طبق مباحث مقررات ملی ساختمان

با سلام و احترام

به پیوست مکاتبه با شماره ۱۵۰۸۶۶ / ۴۲۰ مورخ ۱۴۰۴ / ۹ / ۸ دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان موضوع الزامات اجرایی جهت تحقق سیاست های شورای ملی سالمندان کشور طبق مباحث مقررات ملی ساختمان جهت اطلاع رسانی و اقدام لازم ارسال میگردد.

سالار امیدي

معاون مسکن و ساختمان

شهرکرد - بلوار آیت الله کاشانی

کدپستی: ۸۸۱۵۷۱۳۱۶۱

تلفن: ۰۳۸-۳۳۳۳۳۳۳۳-۴

تمایز: ۰۳۸-۳۳۳۴۹۴۳۰

chb.mrud.ir

بسمه تعالی

سرمایه‌گذاری برای تولید

مدیران کل محترم راه و شهرسازی استان‌ها

موضوع: الزامات اجرایی جهت تحقق سیاست های شورای ملی سالمندان کشور طبق مباحث مقررات ملی ساختمان

با سلام و احترام

در راستای اجرای بند ۷ سیاست‌های ابلاغی «مذله‌العالی» در حوزه سلامت و سیاست‌های کلی جمعیت مورخ ۱۳۹۳، سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و در چارچوب اهداف، راهبردها و سیاست‌های اجرایی سند ملی سالمندان کشور سال ۱۳۹۹ و توسعه همکاری‌های بین بخشی برای تحقق "شهر و روستای دوستدار سالمند" همانطور که در کنوانسیون بین‌المللی حقوق افراد دارای معلولیت (CRPD) - که ایران نیز در سال ۱۳۸۸ سند الحاق به آن را به سازمان ملل متحد ارائه کرده است - به نیازهای مرتبط با سن اشاره شده، اما الزامات فنی دسترسی‌پذیری در این کنوانسیون به‌طور مشخص تحت عنوان «افراد دارای معلولیت» بیان شده است، در مباحث مقررات ملی نیز بخش‌های مربوط به «افراد دارای معلولیت و کم توان جسمی - حرکتی» برخی از الزامات محیط دوستدار سالمند را تأمین می‌نماید.

لذا نظر به ضرورت هماهنگی طراحی و اجرای ساختمان‌ها و فضاهای شهری با نیازهای جمعیت سالمند، الزامات ذیل به صورت کلی در قالب محوره‌های اصلی تشکیل‌دهنده «محیط دوستدار سالمند» از مباحث مقررات ملی ساختمان استخراج و رعایت آن‌ها در تمامی مراحل طراحی، اجرا، نظارت و بهره‌برداری ساختمان‌ها و فضاهای شهری الزامی است.

۱. الزامات مناسب سازی ساختمان برای افراد دارای معلولیت و کم توان جسمی - حرکتی

بند ۴-۴-۷ مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان به‌عنوان مهم‌ترین مرجع مناسب‌سازی، پایه اصلی الزامات محیط سالمند محسوب می‌شود. مطابق این بند، در طراحی و اجرای ساختمان‌ها و محوطه‌های مجتمع‌های ساختمانی، رعایت آخرین ویرایش ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای افراد دارای معلول جسمی - حرکتی مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری از مسیر ورودی تا فضاهای اصلی لازم الاجراست. این الزامات شامل تأمین مسیر پیوسته و بدون اختلاف سطح، رمپ استاندارد، عرض کافی راهروها، نصب دستگیره و تکیه‌گاه و امکان تردد بدون مانع، فضا برای چرخش ویلچر و تجهیز سرویس‌های بهداشتی قابل استفاده برای افراد کم‌توان و ... است. با توجه به نیاز بخش قابل‌توجهی از سالمندان به سهولت حرکت و حفظ تعادل، رعایت این بند الزامی است.

۲. الزامات طراحی فضاهای داخلی و ابعاد عملکردی

فصل ۴-۵ مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان شامل مجموعه‌ای از ضوابط مربوط به کیفیت و کارکرد فضاهای داخلی است. این ضوابط شامل حداقل پهنای مسیرهای ارتباطی، ابعاد ورودی‌ها و خروجی‌ها، تناسب اتاق‌های نشیمن و اقامت، الزامات ویژه سرویس بهداشتی و حمام، طراحی آشپزخانه‌ها، حذف اختلاف سطح و کف‌سازی ایمن می‌باشد. این موارد برای حرکت سالمندان با واکر، عصا یا ویلچر و همچنین برای جلوگیری از لغزش و زمین‌خوردن اهمیت حیاتی دارد.

۳. نورگیری، تهویه و سلامت محیطی

فصل ۴-۶ مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان به کیفیت نور طبیعی، ضوابط پنجره و نورگیر، تهویه طبیعی و مکانیکی و تأمین اقلیم داخلی سالم می‌پردازد. نور کافی مانع افتادن سالمندان و کیفیت هوای مناسب، مانع تشدید بیماری‌های تنفسی می‌شود. بنابراین رعایت کامل این فصل، بخشی ضروری از استاندارد محیط سالمند است.

۴. ایمنی، حریق و خروج اضطراری

طبق مبحث سوم مقررات ملی ساختمان، الزامات تعیین مسیرهای خروج ایمن، عرض مسیرهای فرار، روشنایی اضطراری، سامانه‌های هشداردهنده و محدودیت فاصله افراد تا خروج می‌باشد. با توجه به کندی حرکت سالمندان، رعایت دقیق این مباحث برای مراکز عمومی و مسکونی دارای سکنه سالمند الزامی است.

۵. ضوابط تصرف‌ها و کاربری‌های مرتبط با سالمندان

فصل ۴-۷ مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان برای کاربری‌های مسکونی، خدماتی، مراقبتی و عمومی، الزامات اختصاصی وضع کرده است؛ از جمله عرض و شیب پله‌ها، جان‌پناه‌ها، دستگیره‌ها، عرض مناسب درها و ضوابط ویژه سرویس‌های بهداشتی در کاربری‌های حساس. این مقررات برای مراکز نگهداری سالمندان، مجتمع‌های زیستگاه سالمندان و ساختمان‌های خدماتی مرتبط به‌طور ویژه لازم‌الاجراست.

۶. ضوابط دسترسی پذیری شهری

بر اساس ارجاع صریح مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان، ضوابط شهرسازی و معماری برای افراد دارای معلولیت نیز باید رعایت شود. این ضوابط شامل رمپ‌های استاندارد شهری، پیاده‌روهای بدون مانع، کف‌سازی ایمن، مبلمان شهری مناسب، ورودی‌های قابل استفاده برای افراد کم‌توان و توقفگاه‌های قابل دسترسی است. آنچه محیط سالمند را تکمیل می‌کند، ارتباط ایمن و دسترسی پذیر بین ساختمان تا خدمات شهری است.

۷. آسایش حرارتی و انرژی

مبحث نوزدهم مقررات ملی ساختمان تأمین آسایش حرارتی، عایق‌بندی، کنترل تابش و تهویه مناسب را الزامی می‌کند. با توجه به حساسیت بیشتر سالمندان به گرما و سرما و اهمیت کنترل هزینه انرژی، رعایت این الزامات در واحدهای مسکونی سالمندان ضروری است. در همین راستا چک لیست جزئیات اجرایی مطابق با بندهای مباحث مقررات ملی ساختمان به پیوست ارسال و ضروری است ضمن اطلاع‌رسانی، پیگیری اجرا و درج در نظام‌نامه طراحی و ترسیم نقشه‌ها، گزارشی از اقدامات صورت گرفته ظرف مهلت یک ماه به این دفتر ارسال نمایید.

حامد مانی فر
مدیر کل

رونوشت:

جناب آقای طاهرخانی، معاون محترم مسکن و ساختمان - جهت استحضار

سرکار خانم رضازاده، رئیس دبیرخانه شورای ملی سالمندان سازمان بهزیستی کشور - جهت استحضار پیرو جلسه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۴

جناب آقای رضایی، مدیرکل محترم دفتر بازرسی، مدیریت عملکرد و حقوق شهروندان - جهت استحضار

جناب آقای عربی، مدیرکل محترم دفتر طرح ریزی و پایش طرح‌های مسکن - جهت آگاهی و دستور اقدام لازم

جناب آقای اسدی، مدیرکل محترم دفتر توسعه مهندسی ساختمان - جهت آگاهی و دستور اقدام لازم

جناب آقای افراز، معاون محترم ترویج و کنترل ساختمان - جهت آگاهی و اقدام لازم